

НОВЫ ШЛЯХ

Орган Беларускіх Нацыянал-Сацыялістаў

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Балтупская 14 — 6 (Wilno, Boltupska
14 — 6). Рэдакцыя адчынена штодня ад 10
да 3 г. дня.

„Новы Шлях“ выходзіць пэрыядычна
за кошт ахвяр
сяброў і сымпатыкаў
Беларускіх Нацыянал-Сацыялістаў.

25.ІІІ.1918 — 25.ІІІ.1936

25.ІІІ.1936 г прайшло ўжо 18 гадоў, калі Беларускі Народ праз сваіх прадстаўнікоў на ўсебеларускім зьездзе ў Менску агаласіў усяму сьвету векапамятны акт Незалежнасьці Беларусі.

Калі кінем вокам на гэтую 18 гадовую прошласць, дык убачым, што праз увесь гэты час вялася натуга нашых ворагаў, каб недапусьціць да зьдзейсьненьня волі Беларускага Народу. З другога боку Беларускі Народ бязупынна змагаўся за свае правы і пэўнымі крокамі ідзе наперад да зьдзейсьненьня акту 25 сакавіка.

Ад самага пачатку чырвоная Масква недапусьціла да рэалізацыі нашай незалежнасьці і сілаю штыхоў разагнала ўсебеларускі зьезд у Менску, каб завёўшы сваю камуністычную дыктатуру падзяліцца з другімі Нашай Зямлёю, парэзаўшы на часткі жывое цела Беларусі.

Запанаваўшы на абшарах большай часткі Беларусі, чырвоная Масква парэвалівала, або павысылала ў Сыбір і на Салоўкі амаль усіх дзейных і заслужаных беларускіх нацыянальных працаўнікоў. Пасьля працягнула сваю акрываўленую руку і ў Зах. Беларусі.

Тут выкарыстоўваючы свае юдавыя сэрбнікі, яна пацягнула за сабою і атуманіла шмат даволі дзейных, але бязпрынцыповых адзінак, каб справакаваць іх і пасадзіць у польскія турмы, а пась-

ля, перагандляваўшы як нявольнікамі, узяць да сябе, каб зараз-жа павысылаць іх у Сыбір, на Салоўкі або растраляць. Пабачыўшы, аднак, што Беларускі Народ нацыянальна ўсьведамляецца і робіцца патрыятычным, і пачуўшы над сабою вялікую небясьпеку з боку нацыянальна-скансалідаваных народаў Захаду, што пераканала аб безнадзейнасьці мрояў пра сусьветную рэвалюцыю — чырвоная Масква, папіраная міжнароднай жыдоўскай буржуазіяй у абароне сваёй скуры падлабуніваецца да тых, з кім нядаўна змагалася. Цяпер яна просіць усю лібэральна-дэмакратычную буржуазію, капіталістаў і клерыкалаў усяго сьвету, каб яны лучыліся з камуністамі і баранілі загражаную чырвоную дыктатуру. Падлабуніваюцца маскоўскія камуністы і да беларусаў Зах. Беларусі. Яны ўжо зьмянілі тон, закінулі свой даўны камуністычны жаргон і хочуць нават падшывацца пад беларускую нацыянальную вопратку.

Ваўкі надзяваюць авечую скуру.

Паміма натугаў усіх нашых ворагаў — Беларускі Народ пэўнымі крокамі ідзе да зьдзейсьненьня акту 25 сакавіка. Ува ўсіх частках падзеленай Беларусі кіпіць адраджэнска-змаганская праца, нэрвуючая тых, каму не на руку воля нашага народу. Салоўкі, Сыбір, Чэка — вось месца нацыянальна дзейных беларусаў у краіне дыктатуры камуністаў. Калі спо-

ннім яшчэ арышты, праводжаныя над беларусамі латыскім урадам у Латвіі і г. п., дык будзе ясна, што Беларусь усюды жыве.

У Зах. Беларусі, паміма чужых і сваіх дэструкцыйных сілаў—ідэям да нацыянальнай кансалідацыі: зліквідавалі сябе лідэры беларускай санацыі і адыйшлі ўжо ў архіў; Беларускі Студэнцкі Саюз ачысьціўся ад дэструкцыйнага ўплыву камсамолу; Беларускі Нац. Камітэт пазбыўся бяздзейнай старой непатрэбшчыны; Б. І. Г. і К. і Т. Б. Ш. узяліся за культурна-просветную і школьную працу; паявіліся два прыгожыя навукова-літаратурныя часопісы, гуртуючыя энтузіястычна-дзейны маладняк паэтаў Зах. Беларусі; разьвіваюцца беларускія скаўты і г. п.

Усё вышмянаванае сьведчыць, што Беларускі Народ павольна але пэўна ідзе да сваёй незалежнасьці...

У 18 угодкі, у дзень нашага вялікага нацыянальнага сьвята, трэба ўсім нам падбадзёрыцца і пастанавіць яшчэ байчэй непахістна імкнуцца да намечанай мэты. Нашыя-ж сябры, спачуваючыя нам і ўсе працоўныя беларусы-патрыёты павінны сарганізавацца ў Б. Н. С. П., каб дружна павясьці барацьбу з усімі варожымі і дэструкцыйнымі сіламі беларускага адраджэньня.

Ад сусьветнай рэвалюцыі да абароны французскіх калёніяў.

У тых грозных падзеях, якія пачаліся і якія вырашаць лёсы ўсіх народаў, камуністычныя Саветы занялі зусім выразную пазыцыю.

Уступіўшы ў Лігу народаў, кіраваную блёкам архі-капіталістычных дзяржаў, яны сталі тым самым у абароне пануючых на сьвеце крыўдных пэрадкаў.

Далейшым этапам гэтай „рэвалюцыйнай“ палітыкі было заключэньне франка-савецкага саюзу, каторы сьведчыць пра тое, што «цытадэль сусьветнай рэвалюцыі» дзякуючы дзіўным пасуненьням савецкіх дыплёмаў, перетварылася ў звычайны рэзэрвуар гарматнага мяса, патрэбны капіталістычным акулам у абароне сваіх zagrożаных інтарэсаў.

Палажэньне абавязвае... Дзеля гэтай прычыны, узяўшы на сябе такі падрад у адносінах да Францыі, Саветы змушаны будучы яго выканаць, якімі-б фразамі свой ганебны ўчынак ні прыкрывалі.

Зьдзіўлены эўрапейскі пролетарыят, ня страціўшы яшчэ сантымэнту да савецкай камуны, стаіць цяпер перад вялікім пытаньнем: ці, запраўды, у інтарэсах сусьветнай рэвалюцыі ёсьць тое, каб савецкі работнік і селянін бараніў французскіх капіталістаў і ўзмацняў іхняе панаваньне?

Людзі, мозгі каторых затручаны інтэрнацыянальным дурманам, ніяк ня могуць зразумець, што галоўным мотарам, пхаючым Францыю да вайны з Нямеччынаю ёсьць сусьветнае жыдоўства, якое ніколі не пагодзіцца з нацыянальным адраджэньнем нямецкага народу.

Гэтае ж самае жыдоўства праз сваіх савецкіх дыплёмаў пакіравала справамі так, што здарыліся рэчы трудныя да зразуменьня, калі разглядаць іх з таго боку, з якога разглядаюць гэтую справу наіўныя...

Апошняе пасуненьне савецкай палітыкі сьведчыць яскрава, што ўсе прыгожыя лёзунгі пра справядлівасьць, самаакрэсьленьне народаў, сацыялізм і г. п. былі патрэбны камуністам у мэтах тактычных і ашуканчых.

Каб запраўды Масква была цэнтрам ідэалягічнага камунізму, яна ў сучасных падзеях заняла-б іншыя пазыцыі, а перадусім не стала-б на старане чорнай рэакцыі і капіталістычных шахрайстваў.

Пераход чырвонай масквы ў лагер абаронцаў французскіх калёніяў і варожыя адносіны яе да ідэі нацыянальнага адраджэньня—ёсьць найлепшым доказам таго, кім яна кіруецца і што фактычна з сябе ўяўляе.

Савецкі сацыялізм.

Адсталая аграрная краіна, якою зьяўляецца Б. Расея з яе 150 мільёнамі некультурнага насельніцтва, ператварылася, як гэта запэўняе нас камунізуемая прэса, у запраўдны сацыялістычны рай, дзе няма ні тугі ні суму...

Толькі дзякуючы мудрасьці сваіх правядыроў, на чале з „каханым“ т. Сталінам, у Саветах запанавалі такія парадкі, якімі захопліваюцца ня толькі камуністы, але і многія „прастачкі“, уведзеныя ў блуд крыкліваю і не разьбіраючаю ў сродках камуністычнаю прапагандаю.

Як на доказ здаваленьня там усіх людзкіх патрэбаў усьцяж вытыкаецца «калёсальнае будаўніцтва» і «надзвычайны пасьпех» у культурнай галіне.

Пабудаваў Днепрострой, Волхаўстрой, злучылі Балтыцкае мора з Паўночным Акіянам, разбудавалі цэлыя гарады...

У працягу якога небудзь дзесяцігодзьдзя стараліся „выперадзіць“ капіталістычную Эўропу і нават Амэрыку.

„Там растуць, разбудовваюцца гарады“, кажа адзін з захопленых—Б. Тарашкевіч б. старшыня Грамады, а сучасны варашылаўскі стралок: „узьнікаюць новыя фабрыкі-гіганы, гудзяць на палёх трактары, узгорваючы ме-

жы вузкіх палосак, нішчучы адвечную бяз-
хлебцу і катаржную працу"...

Там вольная праца, бурны рост культур-
нага і гаспадарчага жыцця, рост дабрабыту
працоўных мас., там няма эксплёатацыі і
прыгнячэння.

Савецкімі парадкамі захопліваюцца ня
толькі «варашылаўскія стралкі» і людзі паз-
баўленыя крытыцызму, але нават і тыя, хто
павінен, здаваўся б, больш уважна прыгляда-
цца да савецкай рэчаістасці.

Ці запраўды ўсё там так добра і прыго-
жа каб можна было для гэтакага «раю» ад-
кінуць усе іншыя імкненні і ідэалы і сьлепа
паддацца пад кіраўніцтва камуністычнай пар-
тыі і яе «мудрага» правадыра т. Сталіна?

Няўжо-ж толькі адны капіталісты і аб-
шарнікі незадаволены з сацыялістычных пась-
пеаў, аб якіх так голасна на ўсім сьвеце, і
незадаволены з тае прычыны, што яны злу-
чаны з утратаю імі свайго панавання?

Мы не належым ні да капіталістаў, ні
да людзей, якія падчас камуністычнай
рэвалюцыі маглі б нешта страціць.

Усе мы нічога ня маем, зьяўляемся сто-
працэнтавымі пролетарыямі, здаем сабе спра-
ву з таго, што сучасны буржуазна-капіталі-
стычны лад ёсць крыўдным і несправядлі-
вым для ўсіх, хто не належыць ні да класы
капіталістаў, ні да прыслужнікаў гэтых апо-
шніх.

Аднак і сярод гэтакіх людзей паўстае су-
мліў і недавер да таго, што творыцца ў Са-
ветах.

Сацыялістычнае будаўніцтва.. Трактары...
Вялікія фабрыкі і заводы... Плянэтарныя ка-
налы...

Усё гэта рэчы, якія нас ня дзівяць і
якія ў працягу вякоў і ў меру поступу
цывілізацыі наглядаліся на сьвеце.

Ня спыніўся поступ і ў сучасную дабу,
найлепшым доказам чаго будзе капіталісты-
чная Амэрыка, якая пры ўмовах, нічога су-
польнага ня маючых з савецкімі, разбудава-
ла сваю тэхніку і прамысловасць так, што
ёй заздросьцяць усе, а ў тым ліку і савецкія
камуністы.

Ды, ўрэшце, той самы Петраград, пабу-
даваны царом Пятром I, а потым пераімена-
ваны бальшавікамі ў Ленінград і забруджа-
ны салдатнёю падчас рэвалюцыі—ці не зьяў-
ляецца доказам таго, што можа выканаць
праца людзей, змушаных з-за кавалка хлеба
тварыць цуды і на фінскіх балотх будаваць
прыгожы, апрануты ў граніт і мрамур, го-
рад-сталіцу.

А піраміды эгіпэцкіх фараонаў, а цуды
індыйскага будаўніцтва?

Далёка яшчэ да гэтага савецкім камуні-
стам з іхнім „наймудрэйшым з усіх мудрых“
правадыром.

Засьлепленыя, а часта проста перакуп-
леныя „стралкі“ ня кажуць усяго, што яны
бачаць у Саветах і гэтым уводзяць у блуд
тых, хто шчыра хацеў-бы імкнуцца да Леп-
шага ў жыцці грамады.

Ілжа і ашуканства пануюць на сьвеце

Праект.

Арганізацыйны Статут Беларускай Нац.-Сацыялістыч. партыі

I. Сябры Б. Н. С. П.

§ 1. Сябром Б. Н. С. П. можа быць ко-
жны беларус, які згаджаючыся з праграмаю
партыі, будзе працаваць на яе карысць і
выконваць усе, статутова прадугледжаныя,
пастановы партыйных уладаў.

§ 2. Абавязкам кожнага сябра Б. Н. С. П.
ёсць:

а) прымаць партыйныя становішчы, на
якія будзе выбраны або вызначаны партый-
нымі ўладамі;

б) аплачваць партыйныя складкі, размер
якіх устанаўляецца ўладамі партыі стасоўна
да матэрыяльнага становішча сябра;

в) прымаць усе меры да прапаганды
ідэолёгіі Б. Н. С. П. і вясьці рашучую ба-
рацьбу з воражымі да яе сіламі;

г) падтрымліваць усе гандлёвыя, выда-
вецкія і іншыя прадпрыемствы, маючыя бела-
рускі нацыянальны характар і імкнуцца да
стварэння беларускіх коопэратываў, суполак
і рознага роду гандлёвых, рамесляных і вы-
рабнічых сябрын, а таксама беларускіх куль-
турна-асьветных арганізацый;

д) пашыраць партыйную літэратуру і
часопісы і знаходзіць для іх падпісчыкаў.

§ 3. Кожны сябра Б. Н. С. П. мае права:

а) прымаць учасьце на сходах і зьездах
партыі;

б) выбіраць і быць выбраным на ўсе
становішчы ў партыйнай арганізацыі.

§ 4. Сябры Б. Н. С. П. прыймаюцца Цэн-
тральным Камітэтам партыі, які можа паз-
баўляць правоў сябра Б. Н. С. П., або зусім
выключыць яго з партыі за парушэньне пар-
тыйнай дысцыпліны і іншыя ўчынкі, якія
будуць прызнаны шкодлівымі для Б. Н. С. П.

§ 5. Акрамя сяброў сталых могуць быць
сябры спачуваючыя, якія выконваючы абавязкі
прадугледжаныя ў § 2 за выняткам
п. а, — ня маюць правоў, прадугледжаных
у § 3.

§ 6. Пасьля аднаго году працы спачу-
ваючыя сябры можа быць прыняты ў запраў-
дныя сябры партыі.

II. Мясцовыя арганізацыі.

§ 7. Цэнтральны Камітэт вызначае ў па-
асобных мясцох мужоў даверу, на абавязку
якіх ляжыць тварэньне лёкальных арга-
нізацый Б. Н. С. П. — сябрынаў.

§ 8. Партыйныя сябрыны павінны мець
ня менш 3-х сталых сяброў і ня больш 11-ці,
ня лічучы спачуваючых.

і найбольш, здаецца, яны распаўсюджаны ў Саветах.

Там пануюць гвалты, бяспраўе і найвялікшы здзек над чалавекам—і гэта найбольш нас абыходзіць.

Што нам з тых колёсальных фабрыкаў і заводаў, калі той, для каго яны павінны быць вызначаны і хто, як цар прыроды, павінен над імі панаваць, застаўся сваімі тэхнічнымі асягненнямі панаволены?

Чалавек ператварыўся там у нявольніка, над каторым пануе каста ўпрывіліяваных.

У мэтах замацавання сваёй улады яна будзе ўсялякія „цуды“, маючы на мэце задушыць гэтымі цудамі людскую істоту і зрабіць з яе звычайны прыдатак да машыны.

Пальпехі матэрыяльнай культуры, апырэ-дзілі там маральны і інтэлектуальны поступ людзкой масы.

А гэтакі поступ, здавалася, і павінен быць тым галоўным, што мы вымагам ад кожнай рэвалюцыі.

Найвялікшыя насільствы творца ў краіне дыктатуры камуністычнай партыі: бязлітасныя казні, высылкі, нявольніцтва, якіх няма нават у Абісыніі, і іншыя пачварныя зьявішчы, каторыя ніяк ня вяжуча з запраўднаю сацыялістычнаю культураю.

Калі-ж узяць пад увагу, што жыды адыгрываюць там кіруючыя ролі, захапіўшы ўсе адказныя пляцоўкі з мэтай вытварыць у Саветах найбольш спрыяючыя абставіны для існавання і распаўсюду сяміцкай расы, то ўся-

каго незасьлепленнага чалавека можа агарнуць толькі сум і жах за лёсы шматмільён-ных народаў, паўшых ахвяраю, дзякуючы сваёй латвавернасьці і адсутнасьці нацыянальнай свядомасьці.

Саветы ніколі ня былі сацыялістычнымі і ня будуць імі да той пары, пакуль там пануе камуністычная партыя, але ніколі яны ня вернуцца і да старога, перад-рэвалюцыйнага стану рэчаў з панаваньнем абшарнікаў і капіталістаў.

Збаўленьне для прыгнечаных у Саветах народаў прыдзе ў выніку запанаваньня на сьвеце ідэі нацыянальнага адраджэньня, спалучанага з сацыяльным вызваленьнем.

Народы Саветаў — беларусы, украінцы, грузіны і цэлы рад іншых стаяць перад вялікімі гістарычнымі здарэньнямі, якія прывядуць да ўпадку дыктатуры камуністаў, пасля чаго гэтыя народы возьмуцца за ўпарадкаваньне свайго нацыянальнага і палітычнага жыцьця.

Апанаваньне праз нацыянальна-сацыялістычны сьветагляд народаў Эўропы не затрымаецца на Саветах і, як усюды, замаскуе і там цьвёрдыя падставы да запраўднага поступу культуры, устанавіўшы больш справядлівы грамадзкі і палітычны лад.

Ф. Акінчыц.

§ 9. Старшыня, сакрэтар і скарбнік выбіраюцца сябрамі і становяць ейны камітэт, каторы прыступае да выкананьня сваіх абавязкаў пасля зацьверджаньня Ц. К. Б. Н. С. П.

§ 10. Сходы сябры адбываюцца ў меру патрэбы і склікаюцца з уласнай ініцыятывы Камітэту, або на жаданьне вышэйшай партыйнай ўлады.

Да кампэтэнцыі сябры належыць:

а) рэгістрацыя спачуваючых Б. Н. С. П. і кандыдатаў у сябры;

б) выбар дэлегатаў на партыйныя зьезды;

в) падзел арганізацыйна-агітацыйнай працы;

г) прыманьне справаздач з дзейнасьці Камітэту і паасобных сяброў;

д) укладаньне плянаў працы на будучыню. Вырашэньне ўсіх пытанняў у сувязі са спосабамі пашырэньня беларускай культурна-асьветнай і гаспадарчай працы ў раёне.

§ 11. У меру пашырэньня дзейнасьці Б. Н. С. П. могуць тварыцца павятовыя арганізацыі і раённыя, рэгулярныя і інструкцыі для каторых будуць сваячасна апрацаваны Ц. К. Б. Н. С. П.

III. Агульны Зьезд.

§ 12. Агульны Зьезд, будучы найвышэйшаю ўладаю Б. Н. С. П., пастанаўляе аб усей

палітычнай і арганізацыйнай дзейнасьці партыі, а таксама аб праграме, статуте і тактыцы; выбірае Цэнтральны Камітэт і Рэвізійную Камісію і прымае ад іх справаздачу.

§ 13. Агульны Зьезд складаецца з сяброў Цэнтральнага Камітэту, сяброў Рэвізійнай Камісіі, рэдактароў і адказных супрацоўнікаў партыйных часопісаў і выдавецтваў, мужоў даверу і прадстаўнікоў ад партыйных арганізацыяў, выбраных у гэтых мэтах на іхніх агульных сходах — па аднаму ад кожнай сябрыны.

§ 14. Агульны Зьезд склікаецца Цэнтральным Камітэтам ня менш аднаго разу у 3 гады.

§ 15. Першы Агульны Зьезд склікаецца Арганізацыйнаю Камісіяю, складаецца з сяброў, запрошаных гэтаю апошняю, аб'яўляе сябе арганізацыйным зьездам партыі, прымае праграму і статут Б. Н. С. П. і выбірае Цэнтральны Камітэт і Рэвізійную Камісію.

IV. Рада Б. Н. С. П.

§ 16. Рада Б. Н. С. П. складаецца з сяброў Ц. К., рэдактараў партыйных часопісаў, Рэвізійнай Камісіі і мужоў даверу, пакліканых Цэнтральным Камітэтам.

§ 17. У выпадках пільнай патрэбы выявіць становішча ўсёй Б. Н. С. П. Цэнтр. Ка-

Апошні ратунак.

Да ўсіх спачувалючых праграме Б. Н. С. П.

У сувязі з апублікаваннем праграмы Б. Н. С. П. у рэдакцыю нашага часопісу надыходзяць заявы ірамадзян аб зараэстраванні іх у сябры партыі і пра выдачу ім партыйных білетаў.

Гэтым заяўляем, што толькі пасля арганізацыйнага з'езду партыі з'ялошаныя кандыдаты могуць быць прынятымі ў Б. Н. С. П. як сябры, пасля чаго яны атрымаюць партыйныя білеты.

Да гэтага часу ўсе спачувалючыя праграмы Б. Н. С. П. павінны выслать заявы ў рэдакцыю час. «Новы Шлях» з просьбаю аб іхнім зараэстраванні і чакаць на павядамленне аб з'ездзе.

Арганізацыйная Камісія.

Вільня, 20 сакавіка 1936 г.

мітэт склікае Раду партыі, якая мае тады кампэтэнцыю партыйнага з'езду.

V. Цэнтральны Камітэт.

§ 18. Цэнтр. Камітэт кіруе дзейнасцю ўсіх арганізацый Б. Н. С. П., а таксама дзейнасцю сваіх прадстаўнікоў у розных установах, куды яны будуць дэлегаваны.

§ 19. Ц. Камітэт складаецца з 5 сяброў і 2 заступнікаў і выбірае з паміж сябе провад у складзе старшыні, сакрэтара і скарбніка. Акрамя таго ў склад Ц. Камітэту ўваходзіць з правам рашаючага голасу рэдактар партыйнага часопісу.

§ 20. Провад, выбраны Цэнтральным Камітэтам з'яўляецца провадам усёй партыі і можа быць зменены толькі партыйным зездам.

§ 21. Права і абавязкі партыйнага проваду акрэсленыя спецыяльнаю інструкцыяю Цэнтральнага Камітэту, зацверджанаю партыйным зездам.

§ 22. Паседжанні Ц. К. адбываюцца ў меру патрэбы і склікаюцца старшыняю, па пастанове проваду, або на жаданне хаця-ж бы аднаго сябра Ц. К.

VI. Рэвізыйная Камісія.

§ 23. Рэвізыйная Камісія складаецца з 3-х сяброў і 1 заступніка, якіх выбірае агуль-

У апошнія часы наглядзеца ўзмоцненая акцыя Маскоўскага Камітэру, які напружвае ўсе высілкі, каб пашырыць свае ўплывы і ўцягнуць народныя масы на шлях камуністычнай рэвалюцыі.

Іншага выхаду для яго няма.

Надзеі на ператварэнне Кітаю ў нявычарпаны рэзервуар для папайнення чырвонай арміі і для іншых патрэб—завялі.

На перашкодзе апынулася Японія, захаваўшая пляны Камітэру, каторы траціць адна за другою ўсе свае пазыцыі на Далёкім Усходзе.

Пры гэтакім стане рэчаў застаецца толькі адно—(аб чым, між іншым, заўсёды цвярдзілі троцкісты)—гэта з'варнуць галоўную ўвагу на Запад і тут пастарацца выклікаць забурэнне.

Абставіны злажыліся так, што Камітэрн змушаны цяпер вясці падвойную палітыку.

З аднаго боку, маючы да сваёй дыспазыцыі Савецкіх дыплёмаў на чале з такім „праныраю“ як лодзінскі жыд Валах Літвінов, ён разводзіць у Лізе Народаў пра спосабы забяспячэння сусветнага супакою, а з другога—пры дапамозе сваіх тайных экспазытур, імкнецца выклікаць сусветную анархію.

Дзякуючы таму цяжкаму палажэнню, у якім апынуўся Камітэрн, ён змяніў сваю

ны зезд Б. Н. С. П.; спраўджае прыходна-рэходныя кнігі Ц. К., аб чым робіць справаздачу на агульным зездзе Б. Н. С. П., або перад Радаю партыі.

VII. Партыйны суд.

§ 24. У выпадку патрэбы Цэнтр. Камітэт арганізуе партыйны суд для разгляду непаразумленняў паміж сябрамі партыі на грунце грамадзкай працы.

Інструкцыі для партыйнага суду распрацоўвае Цэнтр. Камітэт.

VIII. Фінансы Б. Н. С. П.

§ 25. Фінансы Б. Н. С. П. складаюцца:

- а) з сяброўскіх складак;
- б) з даходу ад прадажы партыйнай літэратуры;
- в) з ахвяраў.

§ 26. Палова сяброўскіх складак застаецца ў лёкальнай арганізацыі, а другая адсылаецца ў Ц. К. партыі.

IX. Пастановы.

§ 27. Пастановы ўсіх парт. арганізацый прымаюцца звычайнаю большасцю галасоў. Пастановы Агульнага З'езду або Рады адносна змены праграмы ці статуту вымагаюць большасці 2/3 галасоў прысутных удзельнікаў.

тактыку нават у адносінах ня толькі да капіталістычных дзяржаў.

Некалісь, напрыклад, (а гэта было яшчэ ня тац даўно) іншага назову для сацыялістаў, ці некіх радыкалаў-дэмакратаў як здраднікі, або служкі буржуазіі — ня было.

З імі вялася сыстэматычная, жорсткая і не разьбіраючая ў сродках барацьба, а ў Саветах усе яны, уключна да левых сацыялістаў-рэвалюцыянераў, апынуліся ў турмах і ссыльцы.

Цяпер выразна даецца заўважыць некае дзіўнае і неспадзяванае зьявішча.

Тыя самыя камуністы, каторыя бязлітасна прасьледавалі ўсё, што мела сваю ўласную ідэалёгію, не згаджаючыся з упрощаным камуністычным сьветапаглядам, раптоўна перамянілі тактыку і пачалі запрашаць сваіх ворагаў да супрацоўніцтва ў мэтах барацьбы з фашызмам.

Трэба прызнаць, што ў гэтым выпадку яны выявілі чыста сэмійкі спрыт і вялікую бязцэрэмоннасьць.

У выніку гэтых сваіх здольнасьцяў яны ўжо ўспелі зацягнуць у свае цяжэты францускіх і гішпанскіх сацыялістаў.

Што з гэтага будзе — хутка пабачым, але здаецца нам, што латваверныя людзі, стаўшыя ахвярамі камуністычнага шахрайства, некалісь пакаюцца ў тых гістарычных памылках, каторыя яны папоўнілі ў адносінах да свайго народу і бацькаўшчыны.

Творучы г. зв. антыфашыстоўскі фронт камінтэрн мае на мэце выключна зьдзейсьненьне сваіх плянаў, сутнасьць якіх палягае на ўцягненьні ў рэвалюцыйную барацьбу шыроўшых колаў народу.

Дапярэшы гэтага, яму вельмі лёгка далося-б пакіраваць справам і такі спосаб, каб уся ініцыятыва апынулася ў ягоных руках, што, урэшце, мы ўжо і наглядаем усюды, дзе гэтакія фронты ўтварыліся.

У выпадку перамогі, Камінтэрн заўсёды будзе панам палажэньня, бо ён мае добра арганізаваны выканаўчы апарат, колёсальныя грашовыя сродкі і, урэшце, яго ў яўны і ўкрыты спосаб падтрымлівае сусьветнае жыдоўства, выконваючы свае чыста расавыя заданьні.

Калі-б акцыя камінтэрну закончылася пасьпехам, а гэта значыць, што ўсюды зьдзейсьніліся б лёзунгі камуністычнай рэвалюцыі, тады паўтарылася-б тое самае, што мы наглядалі падчас балшавіцкага перавароту ў Расеі.

Патроху камуністы „атрасаліся-б“ ад сваіх прыпадковых падарожнікаў, абвінавачваючы іх у розных „грахох“ проці рэвалюцыі і забіраючы адначасна з гэтым усё кіраўніцтва ў свае выключна рукі.

Цяперашняя акцыя, якую Камінтэрн вядзе ўва ўсім сьвеце, даводзіць, між іншым, і пра ягоную слабасьць.

Будучы zagrożаны з усіх бакоў і ня маючы пэўнасьці што да трываласьці камуністычнай дыктатуры ўнутры Саветаў, Камін-

тэрн хапаецца за апошні сродак і працягвае руку да тых, каго ён лічыў сваім ворагам.

У выніку такіх распачлівых высілкаў мы наглядаем усюды, і нават на нашым беларускім грунце, рэчы дзіўныя і годныя ўвагі...

Але нават і гэтакі надзвычайны манэўр, прадыхаваны пярэчаю патрэбаю, палажэньня Камінтэрну не ўратуе.

Камуністычная сусьветная рэвалюцыя, чаго так баяўся Ленін, спазьнілася.

За гэты час, пакуль яе прарокі паміж сабою грызьліся і ніяк не маглі дагаварыцца да некага адзінага стратэгічнага пляну вырашлі вялікія перашкоды, каторыя зьмятуць з твару зямлі ня толькі „сацыялістычнае“ будаўніцтва ў Саветах, але і саму ідэю накіньня камуністычнага ладу народам, да яго недаспеўшым.

Да ліку гэтакіх перашкодаў, у першую чаргу, належыць рост нацыянальнай і грамадзкай сьведамасьці народаў, паняволеных камуністычным захопніцтвам.

Першая ваенная завіруха прывядзе ў рух усе нацыянальныя сілы, каторыя выкарыстаўшы цяжкае міжнароднае палажэньне Саветаў, паложыць канец камуністычнаму панаваньню.

Замест трыумфальнага паходу па ўсім сьвеце, Маскоўскі Камінтэрн апынуўся на пярэдадні банкруцтва, тым больш няўхільнага, што акрамя сілаў дзеючых унутры Саветаў, з Усходу на яго напіхае Японія, а з Захаду пагражае новы сьветапогляд, каторы, зьцэмантаваўшы Нямецчыну, вытварыў з яе няпераможную сілу.

Гэтакіх гарэшкаў Камінтэрну раскусіць ня ўдасца і ён мусіць на іх абламаць свае зубы...

Не памогуць тут і заплясьнеўшыя дэмакратычныя шаты, у каторыя ён апраўнуўся, бяручы на сябе ініцыятыву пры ўтварэньні „проціфашыстоўскага“ фронту.

С. Б.

Газэта „Prostu“ і беларусы.

Ад пэўнага часу ў Вільні выходзіць польскі двутыднёвік „Prostu“, келя якога гуртуецца г. з. „акадэміцкая левіца“ і яе сымпатыкі. Здавалася-б, што яна можа мець да беларусаў? Польская газэта, як і шмат іншых. Аднак з узгляду на зьмест гэтай газэты, а яшчэ больш з узгляду на адносіны да яе пэўнай часткі беларускага грамадзянства — варта над ёю затрымацца і разглядзець якую ролю яна адыгрывае ў адносінах да беларусаў.

Перадусім гэта газэта ёсьць польская і як такая распаўсюджваная паміж беларускімі масамі — паліянізуе іх. Апрача гэтага яна прапаведуе Марксо-Ленінізм — клясавую барацьбу і, гэтым самым, шкодзіць справе нацыянальнай консолідацыі беларускага народу, які амаль выключна — сялянскі. На нашых

землях фабрыкант, абшарнік, купец, гандляр і наагул капіталіст—гэта жыд, паляк або расеец — беларусам нацыянальна чужыя. Змагаючыся за нацыянальнае вызваленне, гэтым самым, мы змагаемся з вышмянаванымі эксплёататарамі.

Паміма таго, што газ. „Porostu“ ня можа даць ніякай карысці беларускаму народу, нейкі час (а мо' яшчэ і цяпер) чамусьці знаходзіцца пэўная частка беларусаў, якія ўваходзяць у цялячы „восторг“ калі „Porostu“ зьмесьціць нешта пра беларусаў, а часам нават і пролетарскі беларускі верш.

Дзіўнае зьявішча. Чаму-ж гэта такія спачуваючыя адносіны некаторых беларусаў да польскай газэты „Porostu“? Ці-ж гэтая газэ-та сказала што новае? Ці-ж яна першая, каб падлабуніцца да беларусаў, прызнае іхнія правы? Раней яшчэ, перад ёю іншыя польскія газэты, калі ім трэба было пацягнуць беларускія масы—„спрыялі“ беларусам і нават пісалі зусім пабеларуску. Прыпомнім толькі газэты, выдаваныя калісь польскай партыяй „хлопскай“ і „вызволенай“. Усе яны галасілі спогад беларусам і прызнавалі іхнія ўсе правы. Усё гэта, аднак, не перашкодзіла ім галасаваць у сойме за асуджэння на беларускіх землях. Газэта „Porostu“ і ейныя супрацоўнікі, падобна вышмянаваным польскім партыям, відавочна таксама маюць нейкую ўкрытую мэту адносна беларусаў.

Гэтая газэта ёсць яшчэ больш шкодная беларусам, бо адцягвае іх увагу ад нацыянальнай барацьбы, прапагандуючы клясавую ненавісьць і сымпатыю да С. С. С. Р.

Каля „Porostu“ гуртуюцца панічы — сыны польскай буржуазіі і асуднікі, якія, паміма хвалення Саветаў, былі-б там напэўна «лішэнцамі». Спачувае і салідарызуецца з гэтай газэтай ведамы ўсім беларусам Шантэр, каторы ў свой час у „Кур'еры Віленскім“ радзіў адпаведным дзейнікам тварыць абозы для беларускіх дзяцей у глыбі Польшчы, дзе-б іх можна было лягчэй апаллячыць.

Беларусы, каторыя захопліваюцца, што польская газэта „Porostu“ дае ім месца і прызнае іхнія правы — выяўляюць сваю нявольніцкую псыхіку. Яны адчуваюць так, як адчувае парабак, што цешыцца калі панскія сыны-панічы пасадзілі ягонага сына з боку пры стала і даюць яму вылізваць панскія талеркі.

Апрача ўсяго, яшчэ трэба адцяміць, што няведама якую мэту мае „Porostu“ ў адносінах да беларускага нэроду. Гэткае пытаньне мы маем права паставіць дзеля таго, што ўжо беларусы перажывалі камунізму „мэцэнасаў“ беларускага руху, якія адыгралі ня надта сымпатычную ролю. Успомнім толькі ролю ў „Грамадзе“ «камунізму» польскага абшарніка С. Ваевудзкага і ўжо нават гэта адно павінна прыпамінаць беларусам, як яны мусяць быць асьцярожны ў даборы сваіх прыцяляў.

Ня лішне будзе яшчэ прыпомніць і тое, што нават запраўдны камуніст паляк Дом-

баль, калі ўцёк у Саветы — зараз-жа пастараўся залажыць недалёка Менску Польскі Койданаўскі Раён (цяпер наз. Дзержынскім), выкарыстаўшы да гэтага касьцёлам нацыянальна-атуманеных беларусаў каталікоў.

Усё гэта аж-надта даказвае, што беларусы не павінны захоплівацца прыгожымі славамі „прыяцеляў“, якія так соладка пяюць, хочучы здабыць беларускія масы для сваіх міжнародна-пролетарыяцкіх мэтай, тармозных нацыянальную консолідацыю Беларускага Народу.

К.

Б. І. Г. і К. і Т. Б. III. выдалі супольную адозву ў справе Беларускага школьніцтва і агаласілі 1936 г. — іодам беларускага школьнага племісцтва, выдаючы адпаведныя інструкцыі і літэратуру.

Мы прылучаемся да гэтай акцыі і з свайго боку заклікаем усіх беларусаў да незапужанага змаганьня за сваю родную школу.

Прымас Польшчы кард. А. Глэнд аб жыдох.

Галоўны біскуп Польшчы кард. А. Глэнд нядаўна агаласіў «ліст пастэрскі», у якім, між іншым, парушае жыдоўскае пытаньне ў Польшчы. Мы ніжэй падаем тое, што ён сказаў у пастырскім лісьце аб жыдох.

Праўдзівыя словы высокапастаўленай у каталіцкім касцэле асобы, сказаныя ў дакумэнтальна-афіцыйным выступленьні, як бізном сьцёбаюць жыдоў.

Вось што, між іншым, кардынал у сваім пастырскім лісьце пра іх кажа:

„Жыдоўскае пытаньне існуе і будзе існаваць, пакуль жыды будуць жыдамі. У паасобных краёх гэтае пытаньне мае рознае напружаньне і розную актуальнась. У нас яно ёсць спэцыяльна труднае і павінна быць аб'ектам паважных разважаньняў. Тут я закранаю каротка яго маральную старану ў зьвязку з сьняжнішнім палажэньнем.

Фактам ёсць, што жыды змагаюцца з каталіцкім касьцёлам, папіраюць масонства, становяць авангарду бязбожніцтва, большавіцкага руху і разбураючай акцыі.

Фактам ёсць, што жыдоўскі ўплыў на маральнасьць ёсць згубны, а іхнія выдавецтвы распаўсюджваюць порнографію.

Праўдай ёсць, што жыды дапушчаюцца ашуканстваў, ліхварства і вядуць гандаль жывым таварам. (Пад відам пасады прадаюць дзяўчат у дамы распусты. Рэд.).

Праўдай ёсць, што ў школах уплыў жыдоўскай моладзі на каталіцкую ёсць наагул пад узглядам рэлігійным і этычным ад'ёмны...

(Gazeta Polska № 81 z dnia 21.III.1936).

Жыдоўска-рытуальная эксплёа- тацыя.

Нядаўна ў сойм пасланка Прыстаравы падала праект закону аб рэзнях. З гэтага праекту і з соймавай дыскусіі ў гэтай справе выявіліся рэчы, якія ня кожны ведаў. Аказалася, што жыды ў Польшчы (перадусім у частцы б. Расейскага забору) фактычна маюць манаполь на рэзаньне жывёлы. Гэтую жывёлу яны рэжуць паводле свайго жыдоўскага рытуалу г. з. нельга стварэння для зьменшаньня мукаў аглушаць, а трэба рэзаць так, каб яна канала паволі, ад убытку крыві. Пры гэтым разаконьне ёсьць назначаны рабінамі жыды, які за гэта бярэ даволі вялікую аплату. Зарэзаная такім спосабам жывёла дзеліцца на дзьве часткі: перад — кашэр бяруць сабе жыды, а зад — трэф прадаюць гоям, значыцца ня жыдом. Гэтыя апошнія ёсьць змушаны купляць мяса жывёлаў, бітых паводле жыдоўскага рытуалу. Пры рытуальным рэзаньні, апрача вялікай платы рэзьніку, пабіраецца плата на жыдоўскую гміну. Ад гэтага ўсяго мяса даражэе і хрысьціянін, купляючы яго, аплачвае падатак для жыдоў.

І вось калі ў сойме парушылі гэтую справу, дык жыды паднялі страшны „гевалт“: крычалі, што пасягаюць на іх рэлігію, маліліся, пасьцілі і г. п. Але нічога не памагло. Праект, што праўда з папраўкамі, але прайшоў. Цяпер жыды будуць магчы рытуальным спосабам забіваць жывёлы толькі столькі, сколькі ім самым патрэбна. Разумеецца, будуць змушаны небаракі і зады есьць бо з рытуальнае рэзьні мяса ня будуць мець права прадаваць хрысьціянам.

На беларускім нацыянальным фронце ў Вільні.

21.II.1936 г. у Беларускай Студэнцкай Саюзе старшыня Беларускага Нац.-Сац. Актыву Ф. Акінчыц выгасіў рэфэрат на тэму: нацыянальнае, работніцкае і аграрнае пытаньні ў Ідэалёгіі Беларускага Нац.-Сацыялізму. Пасьля рэфэрату адбылася дыскусія над рэфэратам і агулам над праграмай Б. Н. С. П. Амаль усе прамоўцы да праграмы аднесліся пазытыўна.

У канцы красавіка рэд. Ул. Казлоўскі прачытае рэфэрат на тэму: „Антыфашыстаўскі фронт“ і беларусы.

18.III.36 г. у Беларускай Студэнцкай Саюзе студэнт Баранавіч прачытаў рэфэрат на

тэму: газета „Porostu“ і беларусы. Дакладчык даказываў, што „Porostu“ ёсьць беларускай нацыянальнай справе шкоднай. Пасьля адбылася гарачая дыскусія, падчас якой амаль усе падтрымоўвалі цьверджаньне дакладчыка. У абароне два разы выступаў галоўны рэдактар „Porostu“ Дэмбінскі, які меў даволі цяжкую задачу, баронячыся ад заклідаў, стаўляных беларусамі ягонай газэце.

Газета-дзвухдзёньнік „Наша Воля“, якой ідэалёгію трудна было адгадаць, цяпер выдалася: у нумары з 20.III.36 прапусьціла моўчкі прыпадаючае нацыянальнае беларускае сьвята — 18 угодкі Абвешчання Незалежнасьці Беларусі. Ад гэтага часу яе ідэалёгія стала беларусам эразумелаю.

23.III.1936 г. у акружным судзе ў Вільні распачаўся працэс супроць 16 абвінавачаных за камунізм. На лаўцы падсудных засела група беларусаў і жыдоў на чале з б. рэдактарам „Беларускай Газэты“ Карповічам.

Відаць ня скончыцца камуністычна-жыдоўскае баламуцтва, пакуль будуць знаходзіцца шабэс-гоі.

Да чытачоў.

Некаторыя з нашых чытачоў маюць перад намі доўг, г. з. чытаючы газэту не парупяцца прысылаць складку на яе выдавецтва. Такія чытачы эксплёататарскі выкарыстоўваюць працу самаахвярных людзей і выяўляюць сваю грамадскую няспеласьць.

Мы ведаем, што вёска бедная. Але ўсё-такі пры шчырым хаценьні можна па некалькі асоб у складчыну сабраць нешта для падтрыманьня і часьцейшага выдаваньня газэты.

Каб заахвоціць чытачоў да выкананьня свайго абавязку, вызначаем наступную прэмію:

Хто прышле на „Новы Шлях“ ня меней 2 зл., той апрача газэты атрымае:

1) **Шляхам Змаганьня**
Зборнік вершаў Ул. Казлоўска;

2) **Аграрна-коопэратыўная палітыка будучыні** Ф. Акінчыца.

3) **Za Waśkajšćunu** Pieśni pracy i zmagania A. Stepowiča. Патрыятычны сьпеўнік з нотамі.

Хто прышле 1 зл. 50 гр. — атрымае першую дзьве кніжкі.

А хто — 1 зл. — атрымае адну першую кніжку.

Карыстайце з аказы!

Рэдактар і выдавец: Ул. Казлоўскі.

Галоўны рэдактар: Рэдакцыйная Калегія.

Беларуская Друкарня ім. Фр. Скарыны, Вільня, Завальная 1—3.

